Co-funded by the European Union

„Еразъм+ в действие:

Практически дигитален наръчник за мобилности по програма „Еразъм+“

Проект с Еразъм акредитация

№ 2024-1-BG01-KA121-VET-000204214

ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

"Erasmus+” in Action:

Practical Digital Guide to Erasmus+ Mobility

Erasmus Accredited Project

№ 2024-1-BG01-KA121-VET-000204214

ASSOCIATION SEC SPORT CULTURE EDUCATION EVENTS AND MOBILITY

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мнението на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

Co-funded by the European Union

1. УВОД

Настоящият дигитален наръчник е изготвен в рамките на проект №2024-1-BG01-KA121-VET-000204214, реализиран по програма „Еразъм+“ – Ключова дейност 1, сектор „Професионално образование и обучение“, в рамките на акредитация №2020-1-BG01-KA120-VET-000094980. Проектът бе реализиран от Сдружение „С идея за бъдещето – спорт, образование, култура“ – гр. Сандански съвместно с професионалните гимназии ПГ по МСС – Разлог, ПГССХТ – Шумен, ПГСС „Сергей Румянцев“ – Луковит и ПГОСУ „Св. Иван Рилски“ – Дупница, които са членове в консорциум за мобилност. Партньори в проекта бяха Serindform Srl – Маса, Италия и F+U Sachsen GmbH – Кемниц, Германия.

Проектът № 2024-1-BG01-KA121-VET-000204214 е част от дългосрочната стратегия на Националния консорциум за мобилност в областта на професионалното образование и обучение. Реализиран с финансовата подкрепа на Програма „Еразъм+“, той събра ученици и учители от четири професионални гимназии и им предостави възможност да се включат в международни образователни инициативи в Италия и Германия.

Участниците имаха възможност да:

- усъвършенстват своите професионални умения в реална работна среда;
- развият социални, езикови и дигитални компетентности;
- се запознаят с устойчиви практики в селското стопанство, модната индустрия и дуалното обучение.

Целта на настоящия наръчник е да представи и разпространи добрите практики, придобити по време на мобилностите на ученици и преподаватели. Той служи като инструмент за вдъхновение, насоки и прилагане на европейски иновации в професионалното образование и обучение в България. Съдържанието е насочено към директори, учители, обучаеми и образователни институции, които търсят устойчиви и ефективни решения за повишаване качеството на ПОО чрез международен опит.

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

2. ПОДГОТОВКА ЗА МОБИЛНОСТ

Успешната реализация на всяка мобилност започва с добра подготовка. В рамките на проект № 2024-1-BG01-KA121-VET-000204214 бяха приложени редица добри практики, които гарантираха ефективно протичане на дейностите, мотивация на участниците и високо качество на резултатите.

2.1. Подбор на участници

Процесът на подбор беше ясен, прозрачен и включваше:

- Обявяване на условията за участие в училищата и социалните мрежи;
- Кандидатстване чрез заявление и мотивационно писмо;
- Тест по специалността;
- Интервю с комисия ;

2.2. Предварителна подготовка

Подготвителният етап включваше:

- **Културна и професионална подготовка** – запознаване с италианската култура и основни фрази на италиански език;
- **Инструктаж по безопасност** – специално разработен документ за вътрешен ред и безопасност, подписан от ученици и родители;
- **Административна подготовка** – подписване на тристранни споразумения, издаване на Европейска здравноосигурителна карта, валидни лични документи и застраховки.

2.3. Подготвителна визита

В периода 15–18 март 2025 г. представители на проекта осъществиха подготвително посещение в Италия. Посетени бяха:

- Партньорската организация Serindform Srl;
- Настаняванията и работните бази за мобилностите;
- Модната академия Ricci e Ricci

Тази визита гарантира пълна готовност за прием и потвърди високото качество на планираните дейности.

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

3. МОБИЛНОСТИ И ПРОФЕСИОНАЛЕН ОПИТ В ИТАЛИЯ

В рамките на проекта се реализираха две мобилности с ученици от четири професионални гимназии. Основната цел беше да се осигури автентична работна среда, в която учениците да придобият реален практически опит, допълнен с междукултурно обучение и развитие на ключови умения.

3.1. Първи поток (21.03 – 03.04.2025 г.)

Участници:

- 10 ученици и 1 учител от ПГСС „Сергей Румянцев“ – специалности „Агроеколог“ и „Икономист – информатик“;
- 10 ученици и 1 учител от ПГОСУ „Св. Иван Рилски“ – специалност „Оператор в производството на облекло“.

Основни дейности:

- Учениците от „Агроекология“ работиха във ферма „Callevro“, където се запознаха с отглеждане на лозя, винопроизводство, грижа за животни и производство на сирена.
- Учениците от „Икономика“ посетиха различни бизнес структури – търговски вериги, производствени бази, логистични центрове – и анализираха бизнес модели, маркетингови стратегии и вериги на доставки.
- Групата от Дупница проведе обучение в модния институт „Ricci e Ricci“ и в I.I.S. Barsanti – Sede Einaudi. Работиха по индивидуални дизайнерски проекти и се запознаха с устойчиви практики в модната индустрия.

3.2. Втори поток (06.04 – 17.04.2025 г.)

Участници:

- 10 ученици и 1 учител от ПГ по МСС – специалности „Агроекология“ и „Механизация на селското стопанство“;
- 10 ученици и 1 учител от ПГССХТ – специалности „Селски туризъм“ и „Производител на селскостопанска продукция“.

Основни дейности:

- Практика във ферми и винарни в област Тоскана;

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мнението на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

- Участие в процеси по производство и дистрибуция на органично вино;
- Обучение в туристически обекти за селски туризъм и маркетинг;
- Работа със системата Frigomeccanica за сушене на колбаси в историческата фабрика Bottega di Adò.

4. ОБУЧЕНИЕ НА УЧИТЕЛИ В ГЕРМАНИЯ: ДОБРИ ПРАКТИКИ ОТ ДУАЛНАТА СИСТЕМА

В периода 5–9 май 2025 г. осем учители и директори от професионални гимназии в консорциума участваха в структуриран курс, организиран от F+U Sachsen GmbH, град Кемниц, Германия. Темата на обучението беше: „Дуална система на обучение в Германия“

4.1. Основни характеристики на дуалната система в Германия:

- Обучението трае 3 години и 6 месеца;
- Съотношение практика/теория – 60% практика във фирми, 40% теория в професионални училища;
- Два модела:
  - 3 дни практика + 2 дни теория седмично
  - или 3 седмици практика + 2 седмици теория на ротационен принцип;
- Изпитната система включва:
  - Междинен изпит след 1,5 години;
  - Финален изпит, организиран от Индустриално-търговската или Занаятчийската камара, независимо от учителите;
- 325 професии се изучават по тази форма;
- Бизнесът е водещият партньор – осигурява заплати на учениците (минимум 630 евро), покрива осигуровки, обучава и подготвя бъдещи кадри според нуждите на икономиката;
- Завършилите не могат директно да кандидатстват за университет – нужно е да придобият статут на „майстор“ след 5 години опит.

4.2. Ползи за участниците:

- Посещения в реални образователни институции и фирми;
- Практическо наблюдение на обучителни сесии по здравни грижи, машиностроене, хотелиерство и търговия;
- Срещи с представители на IHK Chemnitz (Търговско-индустриалната камара);
- Запознаване със системата за сертифициране и наблюдение на качеството;
- Обмен на идеи с немски преподаватели.

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

Co-funded by the European Union

5. ДОБРИ ПРАКТИКИ ОТ УЧАСТИЕТО В МОБИЛНОСТИТЕ ЗА УЧЕНИЦИ

Програмата на учениците в Италия беше богата на практически дейности, чрез които те се запознаха с устойчиви земеделски и производствени практики, локална култура и автентични занаяти от региона Тоскана. Ето някои от акцентите:

5.1. Грижа за тоскански сортове грозде и органично винопроизводство

Учениците от специалности, свързани със селско стопанство и агроекология, работиха във винарска ферма „Calevro“, където:

- се грижиха за лозови насаждения от местни сортове като **Sangiovese**, **Trebbiano Toscano** и **Canaiolo**;
- се запознаха с процеса на **екологично винопроизводство** – от ръчното бране на гроздето до бутилирането и етикетирането;
- участваха в демонстрации за контрол на качеството, ферментация и съхранение без използване на изкуствени добавки;
- научиха как устойчивото земеделие съчетава традиции с нови технологии.

5.2. Производство на традиционни италиански сирена

В семейна ферма в околностите на град Маса, ученици с интерес към животновъдство и хранителни технологии:

- наблюдаваха доенето на животни и поддържането на здравословна среда във фермата;
- участваха в **производството на сирена** като **Pecorino**, **Ricotta** и **Scamorza**;
- се обучиха как се използват местни ресурси (мляко, закваски, сол) и как се съхраняват млечни продукти по традиционен начин;
- дискутираха с местни производители за биосертифициране и участие в местни фермерски пазари.

5.3. Мрамор и иновации в месната индустрия

В град Massa-Carrara, известен с добива на бял мрамор, учениците посетиха фабриката **Bottega di Adò**, производител на салами, прошуто и гуанчале:

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

- научиха как мраморът се използва в производствените помещения заради **естествения му охлаждащ ефект** – важен за съхранението и сушенето на месото;
- видяха как работи **Frigomeccanica** – автоматизирана система за контрол на температурата и влажността;
- проследиха пътя на колбаса от суровината до крайния продукт в мрежата за дистрибуция;
- усвоиха техники за етикетиране, опаковане и маркетинг на висококачествени храни.

5.4. Устойчиви практики в модната индустрия

Ученици от специалност „Производство на облекло от текстил“ участваха в практики в **модния институт Ricci e Ricci** и **I.I.S. Barsanti – Sede Einaudi**:

- създадоха собствени дизайнерски проекти, вдъхновени от италианската мода;
- работиха по теми като **устойчиви материи**, **еко-моделиране** и **кръгова икономика в модата**;
- изследваха как италианският текстилен сектор се адаптира към зелената трансформация чрез минимизиране на отпадъци и рециклиране на тъкани;
- участваха в уъркшопи по **бранд идентичност**, **моден маркетинг** и **визуална комуникация**.

6. РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И УСТОЙЧИВОСТ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Разпространението на резултатите е ключов елемент за осигуряване на дългосрочно въздействие на проекта. Националният консорциум прилага систематичен и целенасочен подход, насочен към информиране на обществеността, ангажиране на заинтересовани страни и насърчаване на устойчиви промени в професионалното образование.

6.1. Разпространителни дейности, реализирани по проекта:

- **Официално представяне на резултатите пред училищната и местната общност** – чрез организиране на събития, тържества и презентации (вкл. на Деня на Земята и професионалния празник на гимназиите).
- **Публикации в местни и национални медии**, уебсайтове на партньорите и социални мрежи – за популяризиране на дейностите, впечатленията на участниците и споделяне на добри практики.

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мнението на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

- **Създаване на визуални материали**: постери, флаери, брошура и каталог на добри практики, които да бъдат използвани в бъдещи образователни инициативи.
- **Организиране на вътрешноучилищни събития** – тематични уроци, изложби, дискусии, за споделяне на наученото от мобилностите с останалите ученици и учители.

6.2. Разработени дигитални продукти:

- **Микросайт** по проекта – съдържащ снимки, видеа, интервюта, дневници на участниците, ресурси за преподаватели и обратна връзка от партньори.
- **Дигитален наръчник с добри практики** – предназначен за професионалисти в сферата на ПОО, съдържащ модели на практика, методики и успешни примери.
- **Онлайн галерия** и **видео-документален репортаж** – показващи участниците в реална работна среда, с превод на английски език за международна аудитория.

6.3. Устойчивост на резултатите:

- **Интегриране на придобития опит в учебния процес** – чрез актуализиране на учебните програми, използване на съвременни ИКТ инструменти и примери от реалната икономика.
- **Планиране на нови проектни дейности** – училищата в консорциума ще надграждат настоящите резултати в бъдещи проекти, с акцент върху зелени и дигитални умения.
- **Мотивиране на нови ученици и учители** – чрез създаване на вътрешноучилищни клубове по мобилност, в които да се предават знания и опит на следващите участници.
- **Поддържане на връзки с партньорите в Италия и Германия** – за бъдещи стажове, обмени и професионално сътрудничество.

7. ИСТОРИИ НА УСПЕХА И ЛИЧНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ ОТ УЧАСТНИЦИТЕ

Участието в мобилности по програмата „Еразъм+“ оставя траен отпечатък в живота на млади хора и преподаватели. Представяме кратки, вдъхновяващи разкази от реални участници, които илюстрират силата на международния обмен, професионалното израстване и личностното развитие.

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

Виктория Николова, ученичка в XI „а” в Професионална гимназия по селско стопанство „Сергей Румянцев“ гр.Луковит

Престоят ми по акредитиран проект „Еразъм+“ в живописното градче Маса, сгушено в сърцето на Тоскана, бе едно незабравимо преживяване, оставило следи не само в професионалното ми развитие, но и в сърцето ми. Още от първите дни, макар и дъждовни, усещането за ново начало и вълнение ни съпътстваше на всяка крачка, както съучениците ми, така и другата група ученици от гр. Дупница, която беше с нас. Първият понеделник ни срещна с приемащата организация Serindform SRL – топли и усмихнати хора. Бяхме разпределени според специалността си, а аз имах удоволствието да бъда една от петимата представители на професията „Икономист-информатик с ИИЧЕ“.

Работната ни дейност преминаваше в разнообразни фирми и сектори - всеки ден ни носеше различни преживявания, нови впечатления и знания. Това ни даде възможност не само да приложим теоретичните знания, натрупани в училище, но и да се запознаем с реалната работна среда в Италия, с нейните изисквания, подходи и култура. Сблъскахме се с истински казуси, наблюдавахме процеси отблизо и дори имахме възможност сами да допринесем с идеи и решения.
Всеки нов ден носеше нови уроци – не само професионални, но и житейски. Работейки рамо до рамо с местни специалисти, имахме възможност да усетим ритъма на италианския бизнес и манталитет, да усвоим нови умения, да упражним езиковите си познания в реална среда и да изградим контакти, които могат да се окажат безценни в бъдещето.

Не по-малко вълнуваща и важна беше и културната ни програма. Имахме щастието да се потопим в уникалната атмосфера на Пиза и да се изправим пред величието на Флоренция. Разходките ни из тези градове се превърнаха в пътуване през времето – от Ренесанса до модерната епоха. Особено впечатление ми направи и посещението на зоопарка в Пистоя, където се любувахме на голямото разнообразие на животни.

Научих, че ученето не спира извън училище. Че светът е пълен с възможности, които чакат да бъдат открити. Че всяка нова среща, всяко непознато място, всяка трудност или радост могат да бъдат стъпка напред.
И макар това преживяване да завърши там, в един италиански град под синьото небе на Тоскана, истинското му продължение започва сега – в мен, в това, което съм станала, и в онова, към което оттук нататък ще се стремя.

Защото „Еразъм+“ не е просто възможност. Това е искрата, която запалва мотора на мечтите. И сега, вече съм готова да тръгна с пълна скорост напред!

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

Пламен Грешков, ученик в XI “а” в ПГ по селско стопанство и хранителни технологии гр.Шумен

Казвам се Пламен Грешков и съм ученик в XI“а“ клас в ПГССХТ гр. Шумен, специалност „Техник – Технолог по качество на храни и напитки“. Участник съм в проект по програма „Еразъм+“. Моята мобилност бе в град Маса, област Тоскана, Италия.

По време на практиката се запознахме с методите, които използват италианските фермери за отглеждане на лозя и производства на грозде. Посетихме и местна фабрика за преработка на месо, където наблюдавахме процесите на производство и контрола на качеството. Това беше особено полезно за мен, тъй като искам да се развивам в областта на хранителните технологии. Имахме възможността да посетим град Флоренция – един от най – красивите и културно богати градове в Италия. Запознах се с много нови хора и създадох приятелства.

Участието в проекта ме мотивира още повече да продължа образованието си и да търся нави възможности за развитие.

Стефан Дамянов, ученик в IX “а” - ПГ по механизация на селското стопанство – гр. Разлог

Проектът по програма „Еразъм+“ ми помогна да подобря езиковите си умения и ми даде шанс да работя в международна среда. Социализирах се, участвах в различни събития и за пръв път успях да изляза извън своята среда. Срещнах нови хора, с които споделихме знания, опит и много усмивки!

По време на практиката ми работих във винарна Calevro, където видях целия процес на производство на вино – от отглеждането на лозята до бутилирането. Посетих и фабриката за италиански колбаси Bottega di Ado, което беше изключително интересно и вкусно преживяване!

Кулминацията беше екскурзията до Флоренция – град на изкуство, история и невероятна архитектура. Беше вълнуващо да се разхождам из улиците, по които някога са стъпвали велики творци като Микеланджело и Леонардо да Винчи. „Еразъм+“ ми даде много – знания, умения, приятелства и увереност. Гордея се, че участвах в тази програма и съм щастлив, че показах на моите европейски колеги достойнствата на България!

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

Теодора Серафимова – ученичка в Професионална гимназия по облекло и стопанско управление „Св.Ив.Рилски“ – Дупница

Казвам се Теодора Серафимова и съм ученика в специалност „Производство на облекло от текстил” в ПГОСУ „Св.Ив.Рилски“ – Дупница. За първи път имах възможността да участвам в проект по програма „Еразъм+“, който включваше участие в практика и обучение по специалността, а тя беше не къде да е, а в сърцето на модата – Италия.

По време на двуседмичната ни практика посетихме модно студио „Ричи“, където се докоснахме до традицията на италианското модно изкуство. Модното студио изработва дрехи по поръчка, свързани с историята на киното, авиацията и автомобилизма. Другата дейност беше обучението в училището по мода в гр.Карара, където изпълнявахме индивидуални задачи за създаване на клош пола.

В почивните дни имахме възможност да посети град Пиза и Флорения – световни туристически дестинациии.

Константина Георгиева, учител в Професионална гимназия по облекло и стопанско управление „Св. Иван Рилски“ – гр. Дупница.

Казвам се Константина Георгиева и съм учител в Професионална гимназия по облекло и стопанско управление „Св. Иван Рилски“ – гр. Дупница.

Имах възможността да участвам в структуриран курс по програма „Еразъм+“ в периода 04 – 09 май 2025 г. в град Кемниц, Германия. Темата на обучението беше **„Дуална система на обучение в Германия“**, а домакин на курса беше обучителната организация F+U Sachsen.

По време на обучението посетихме държавния археологически музей, център и ателиета за приобщаващо обучение на деца в неравностойно положение, медицински кампус, гаражен кампус и сервиз, където се провеждат практически дейности. Тези посещения дадоха реална представа за структурата и прилагането на дуалната система в различни сфери на професионалното образование.

Особено вдъхновяваща беше работата ни с образователния експерт Тина, която представи различни интерактивни методи и игри, които могат да бъдат използвани в преподаването с цел ангажиране и мотивиране на учениците.

Благодаря за възможността да бъда част от това обучение и за ценния опит, който ще мога да приложа в практиката си. Програмата „Еразъм+“ предоставя не само знания, но и вдъхновение за нови подходи в образованието.

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

8. ПРЕПОРЪКИ ЗА БЪДЕЩИ УЧАСТНИЦИ И ИНСТИТУЦИИ

Участието в мобилности по програма „Еразъм+“ не е просто пътуване – това е възможност за професионално и личностно развитие, културен обмен и отваряне на хоризонти. За да бъде преживяването максимално ползотворно, ето няколко съвета, базирани на реален опит:

📌 За учениците:

✅ **Бъди проактивен**
Не се страхувай да задаваш въпроси, да търсиш информация и да споделяш идеи по време на практиката.

✅ **Пази уважение към културата**
Уважавай домакините и обичаите на страната. Отвореното и позитивно отношение е ключ към успешна комуникация.

✅ **Учи чрез практиката**
Поглъщай знанията „от първа ръка“. Възползвай се от възможността да работиш с нови технологии, да наблюдаваш и да прилагаш наученото.

✅ **Води дневник на преживяванията**
Записвай какво правиш, научаваш и усещаш – това ще ти помогне да осмислиш опита си и да го представиш по-добре след завръщането си.

✅ **Използвай английския език**
Дори да не си уверен – опитвай. Мобилността е чудесна възможност да подобриш езиковите си умения в реална среда.

📌 За учителите и ръководителите:

✅ **Планирайте с визия**
Изберете ученици, които ще извлекат най-голяма полза от мобилността и ще бъдат добри посланици на проекта в училищната общност.

✅ **Обратната връзка е важна**
След всяка мобилност организирайте представяне, срещи или събития за споделяне на опита. Така знанията достигат до повече хора.

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

✅ **Интегрирайте наученото в класната стая**
Използвайте новите практики, методи или примери в обучението. Това вдъхновява и другите ученици.

✅ **Създавайте мрежи**
Контактите, създадени с партньори и институции, могат да доведат до нови проекти, обмени и възможности за сътрудничество.

✅ **Включвайте бизнеса**
Подобно на дуалната система в Германия, опитвайте да ангажирате местния бизнес като партньор в практическото обучение.

9. ПОЛЕЗНИ РЕСУРСИ И ЛИНКОВЕ

Тази секция събира на едно място най-важните ресурси, които могат да бъдат полезни за бъдещи участници, преподаватели, координатори и заинтересовани институции, свързани с проектите по програма „Еразъм+“ и професионалното образование.

🌍 Официални европейски платформи

- **Erasmus+ Programme**
  Официален портал на Европейската комисия за програмата Еразъм+
  🔗 https://erasmus-plus.ec.europa.eu
- **Europass**
  Онлайн платформа за документиране на компетенции, умения и мобилности
  🔗 https://europa.eu/europass
- **EPALE** – Платформа за учене на възрастни в Европа
  🔗 https://epale.ec.europa.eu
- **Erasmus+ Results Platform**
  База данни с примери за успешни проекти
  🔗 https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects

🏫 Ресурси за дуално образование

- **BIBB – Федерален институт за професионално образование и обучение, Германия**
  🔗 https://www.bibb.de

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мнението на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

- **IHK – Търговско-промишлена камара в Германия**
  🔗 https://www.dihk.de
- **Информационен портал за дуално обучение в Германия (на английски)**
  🔗 https://www.make-it-in-germany.com

🛠 Инструменти за работа по проекти

- **Mobility Tool+** – Платформа за администриране на проекти
  🔗 https://webgate.ec.europa.eu/eac/mobility
- **SALTO Youth** – Ресурси, обучения и контакти в младежката сфера
  🔗 https://www.salto-youth.net

BG Български ресурси

- **Център за развитие на човешките ресурси (ЦРЧР)** – Национална агенция по програма Еразъм+
  🔗 https://www.hrdc.bg
- **Национален портал за професионално образование и обучение**
  🔗 https://mon.bg/bg/100110

10. ЗАКЛЮЧЕНИЕ: УСТОЙЧИВО ВЪЗДЕЙСТВИЕ И ПЕРСПЕКТИВИ ЗА БЪДЕЩЕТО

Проект № 2024-1-BG01-KA121-VET-000204214 се реализира успешно благодарение на ангажираността, професионализма и отговорността на всички участващи страни – координатора, партньорските училища, учениците, преподавателите и международните обучителни организации. Чрез добре планирани дейности, ефективна координация и целенасочена мобилност, проектът постигна съществени резултати, които допринасят не само за личностното развитие на участниците, но и за цялостното повишаване на качеството на професионалното образование в България.

Ползи за учениците

- Повишена професионална компетентност и самочувствие;
- Усвоени практически умения в реална международна среда;

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мнението на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

- Формирани нагласи за активно гражданство, устойчиво развитие и учене през целия живот;
- Изградена увереност за бъдеща реализация на европейския пазар на труда.

Ползи за преподавателите и институциите

- Повишена мотивация за преподаване чрез въвеждане на нови образователни подходи;
- Пряк достъп до работещи европейски модели като дуалната система на обучение;
- Укрепване на връзките между образованието и бизнеса;
- Натрупан организационен капацитет за управление на бъдещи проекти.

Устойчивост и мултиплициране

- Разработени продукти като: каталог на добри практики, дигитален наръчник, микросайт, брошура, презентации, видеа и изложби;
- Включване на опита и съдържанието от мобилностите в учебните програми;
- Създаване на трайни партньорства с европейски организации и обучителни центрове;
- Повишено обществено внимание към професионалното образование чрез участие в местни събития и медийно отразяване.

Поглед към бъдещето

Проектът утвърди устойчивата визия за интернационализация на професионалното образование. Постигнатите резултати дават силна основа за:

- Нови проектни инициативи по програма „Еразъм+“;
- Увеличаване на броя на учениците, включени в международни мобилности;
- Задълбочаване на практическата насоченост на професионалното образование;
- Поддържане на европейски стандарти в обучението и професионалната реализация.

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.